

VI. INFORMACJE

1. Planowane spotkanie zwolenników tzw. Mszy św. „trydenckiej”

„Internetowy Dziennik Katolicki” z 2 sierpnia 2012 r. informował, że 3 listopada br. w ramach Roku Wiary mają spotkać się w Rzymie katolicy korzystający z postanowień listu apostolskiego – motu proprio Benedykta XVI „Summorum Pontificum”. Dokument ten zezwala na sprawowanie Mszy św. w nadzwyczajnej formie rytu rzymskiego (tzw. Msza św. Trydencka). Pielgrzymka ma się zakończyć Eucharystią sprawowaną w bazylice watykańskiej. Oficjalną prezentację spotkania zaplanowano na 10 września.

Organizacją spotkania ma się zająć utworzony w tym celu przez różne grupy wiernych „Coetus internationalis pro Summorum Pontificum” – międzynarodową grupę na rzecz Summorum Pontificum. Ma ono wyrażać poparcie dla Ojca Świętego, a także umiłowanie i posłuszeństwo wobec Następcy św. Piotra. Ma też być manifestacją potrzeby sprawowania liturgii według rytu przedsoborowego.

Według badań z roku 2010 przeprowadzonych w 30 krajach świata tzw. Msza św. „trydencka” sprawowana jest w 1444 miejscach, z czego w 340 można z niej korzystać także w dni powszednie. W 313 miejscach Msza św. w języku łacińskim sprawowana jest w niedzielę, choć nieregularnie, w 324 – co niedziela, ale nie w godzinach dogodnych dla rodzin (9 –12). Wreszcie w 467 miejscach Msza św. „trydencka” sprawowana jest co niedzielę w godzinach dogodnych dla rodzin

2. Pierwszy Kongres Nowej Ewangelizacji w Kostrzynie n. Odrą

Od wielu lat mówi się o nowej ewangelizacji. W ubiegłym roku papież Benedykt XVI powołał nową dykasterię: Papieską Radę ds. Krzewienia Nowej Ewangelizacji. Dnia 16 października 2011 r. odbyło się w Rzymie Międzynarodowe Spotkanie na temat Nowej Ewangelizacji, w czasie którego Papież wygłosił homilię (jej tekst publikujemy na s. 14-15 niniejszego biuletynu). W dniach 28-31 lipca 2012 r. odbył się w Kostrzynie n. Odrą (diecezja zielonogórsko-gorzowska) Pierwszy Ogólnopolski Kongres Nowej Ewangelizacji (informacje o programie tego kongresu można znaleźć na stronie internetowej <http://nowaewangelizacja.org/kongres/program>). Gościem kongresu był m.in. abp Rino Fisichella, przewodniczący Papieskiej Rady ds. Krzewienia Nowej Ewangelizacji. Jego konferencję wtedy publikujemy na s. 48-57).

3. Spotkanie Duszpasterstwa Liturgicznego w Fatimie

Od 23 do 27 lipca 2012 r. w Fatimie odbyło się 38. Krajowe Spotkanie Duszpasterstwa Liturgicznego, którego temat brzmiał: „Eucharystia, sakrament miłości”, a jego celem było ukazanie Eucharystii jako źródła misji, miłości i komunii w Kościele. W spotkaniu brało udział około 1200 osób odpowiedzialnych za liturgię w Portugalii.

Spotkaniu przewodniczył ordynariusz diecezji Bragança-Miranda, bp José Manuel Garcia Cordeiro, który na początku mówił o potrzebie „liturgii poważnej, prostej, pięknej, wyrażającej celebrowane misterium, w której nie zapomina się o równowadze między słowem, śpiewem, milczeniem i rytmem, aby wyrazić przymierze Boga z człowiekiem”. Ubolewał również nad ubóstwem niektórych celebracji liturgicznych i podkre-

ślił konieczność ulepszenia ich jakości, gdyż „w wielu miejscach liturgia jest zredukowana do głoszenia tekstów i technicznego wykonywania gestów, bez śpiewów, bez języka mówionego i niemówionego, który ukazuje misterium i sztukę dobrej celebracji”.

4. Nagroda im. ks. prof. Balthasara Fischera 2012

Od 2004 r. co dwa lata przyznawana jest przez Instytut Liturgiczny w Trewirze (DLI) Nagroda im. ks. prof. Balthasara Fischera za prace badawcze w dziedzinie liturgiki. W tym roku, w którym przypada 100-lecie urodzin ks. prof. Balthasara Fischera nagrodę tę wręczono dnia 23 lipca. Otrzymali ją” PD Dr. Julia Knop za rozprawę habilitacyjną „Ecclesia orans. Liturgie als Herausforderung für die Dogmatik” przyjętą na Uniwersytecie w Freiburg i. Br. oraz ks. Michel Steinmetz za dysertację przedstawioną na paryskiej Sorbonie „MUNUS MUSICAE SACRAE MINISTERIALE. Ein neuartiger Ausdruck des Zweiten Vatikanischen Konzils: Geschichtlicher Ursprung, Bezugsrahmen, Bedeutsamkeit”.

Ks. Michel Steinmetz, ur. w 1977 r. w Straßburgu, studiował na Sorbonie w Paryżu i w Institut Catholique de Paris. Jest księdzem diecezji Straßburg, jest proboszczem i przewodniczącym Diecezjalnej Komisji ds. Muzyki Kościelnej i Sztuki Sakralnej, a także docentem w Instytucie Katolickim w Paryżu oraz Wydziale Teologicznym w Strasburgu.

P. Julia Knop, ur. w 1977 r., po studiach na uniwersytetach w Bonn i w Münster uzyskała w 2006 r. tytuł dr. teologii i habilitowała się w 2011 r. w Freiburgu i. Br. Od 2011 jest Privatdozentin w dziedzinie dogmatyki. W czasie otrzymania nagrody mówiła n. t. „Lex orandi – lex credendi. Wenn Dogmatik auf Liturgie trifft“ (Lex orandi – lex credendi. Kiedy dogmatyka spotyka liturgię).

O poprzednich edycjach wspomnianej nagrody pisano w „Anamnesis” 10 (2004) nr 4 (39) s. 113, tamże 12 (2006) nr 4 (47) s. 93, tamże 14 (2008) nr 4 (55) s. 96 i tamże 16 (2010) nr 4 (63) s. 121n.

5. Nominacja Polaka na regensa Penitencjarii Apostolskiej

26 czerwca 2012 r. papież Benedykt XVI przyjął rezygnację regensa *Penitencjarii Apostolskiej* abp. Gianfranco Girottiego, który 21 kwietnia br. ukończył 75 lat i mianował w jego miejsce pochodzącego z archidiecezji łódzkiej ks. prałata Krzysztofa Nykiela, który przez 10 lat pracował w Kongregacji Nauki Wiary.

Ks. prał. Krzysztof Józef Nykiel urodził się w Osjakowie 28 lutego 1965 r. W 1984 r. wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego w Łodzi. W 1990 r. przyjął święcenia prezbiteratu. W roku 2001 uzyskał doktorat z prawa kanonicznego na Papieskim Uniwersytecie Gregoriańskim. W latach 1995-2002 pracował w Papieskiej Radzie ds. Duszpasterstwa Służby Zdrowia. W roku 2001 został kapelanem Jego Świątobliwości, a w 2010 r. prałatem honorowym. Od 1 lipca 2002 r. podjął pracę w Kongregacji Nauki Wiary. Od 18 grudnia 2009 r. jest zastępcą sekretarza Międzynarodowej Komisji Badającej sprawę autentyczności objawień w Medjugorje. Od 30 grudnia 2010 r. jest członkiem Kolegium Prałatów Kamery Apostolskiej. Od 5 stycznia 2011 r. jest też konsultorem w Papieskiej Radzie ds. Duszpasterstwa Służby Zdrowia. Jest postulatorem sprawy beatyfikacyjnej i kanonizacyjnej Wandy Malczewskiej i siostry Marii Julitty Ritz.

6. Nominacja wiceprzewodniczącego Papieskiej Komisji „Ecclesia Dei”

W dniu 26 czerwca 2012 r. Papież mianował abpa Józefa Augustine Di Noia dotychczasowego (od 16 czerwca 2009 r.) sekretarza Kongregacji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów wiceprzewodniczącym Papieskiej Komisji „Ecclesia Dei”. Abp Józef Augustine Di Noia, OP, był przez siedem lat sekretarzem Komisji Doktrynalnej Konferencji Biskupów Stanów Zjednoczonych. W latach 1997-2002 był członkiem Międzynarodowej Komisji Teologicznej, a w latach 2002-2009 – podsekretarzem Kongregacji Nauki Wiary. (Więcej informacji o abp. Di Noia podaliśmy w „Anamnesis” 15 [2009] nr 4 [59] s. 100-102).

7. Nominacja sekretarza Kongregacji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów

W dniu 26 czerwca 2012 r. Papież mianował Sekretarzem Kongregacji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów bpa Arthur Roche, dotąd biskupa diecezji Leeds w Anglii, podnosząc go jednocześnie do godności arcybiskupa.

Nowy sekretarz Kongregacji urodził się w Batley Carr (w diecezji Leeds) 6 marca 1950 r. Ukończył studia w Christleton Lodge w Chester i w Kolegium Angielskim w Valladolid w Hiszpanii. 19 lipca 1975 r. został wyświęcony na prezbitera diecezji Leeds. Po trzech latach służby jako wikariusz parafialny w Barnsley został sekretarzem biskupa Leeds, Gordona Wheelera. Jednocześnie został także kapelanem St. John Bosco School w Leeds i wicekanclerzem rodzimej diecezji. Koordynował wizytę Ojca Świętego Jana Pawła II w mieście York w 1982 r. Przez sześć lat pracował jako wikariusz parafii katedralnej, a następnie został proboszczem parafii St. Wilfrid w Leeds. W 1991 r. został wysłany do Rzymu na studia w Papieskim Uniwersytecie Gregoriańskim, gdzie uzyskał licencjat z teologii duchowości. Przez cztery lata pełnił zadania kierownika duchowego w Kolegium Angielskim w Rzymie. Od 1996 r. do nominacji biskupiej był sekretarzem generalnym Konferencji Episkopatu Anglii i Walii.

12 kwietnia 2001 r. został mianowany biskupem tytularnym Rusticiany i biskupem pomocniczym Westminsteru. Święcenia biskupie przyjął 10 maja 2002 r. Został również przewodniczącym *Department of Pastoral Affairs* diecezji Westminster.

16 lipca 2002 r. bł. Jan Paweł II mianował go biskupem koadiutorem Leeds a 7 kwietnia 2004 r. biskupem tej diecezji.

8. Zagadnienia liturgiczne na 358. ZP KEP we Wrocławiu

Biskupi zebrani na 358. Zebraniu Plenarnym KEP we Wrocławiu przyjęli tłumaczenie obrzędów ustanowienia lektorów i akolitów. Tekst został przekazany do Kongregacji celem recognitio. Powołano również nowy skład Podkomisji ds. Muzyki Kościelnej. Jej przewodniczącym został bp Stefan Cichy, a członkami: ks. prof. dr hab. Andrzej Filaber (archidiecezja warszawska) – honorowy prezes Federacji Chórów Kościelnych „Caecilianum”, o. Nikodem Kilnar, paulin – Duszpasterz Krajowy Muzyków Kościelnych, ks. prof. dr hab. Antoni Reginek (archidiecezja katowicka) – prezes Stowarzyszenia Polskich Muzyków Kościelnych, ks. dr hab. Robert Tyrała (archidiecezja krakowska) – prezydent Międzynarodowej Federacji Pueri Cantores i ks. dr Michał Szulik (diecezja siedlecka).

9. W Watykanie zaprezentowano kalendarz na Rok Wiary

21 czerwca 2012 r. zaprezentowano w Watykanie kalendarz na Rok Wiary i stronę internetową www.annusfidei.va. Od tego dnia działa ona po włosku i angielsku. Już niebawem będą też wersje w czterech innych językach, w tym po polsku. Logo ma postać łodzi, której masztem jest krzyż, a na żaglu umieszczono Chrystogram IHS wpisany w okrąg w kształcie Hostii, odsyłający z kolei do Eucharystii – wyjaśniał na konferencji prasowej abp Rino Fisichella, przewodniczący Papieskiej Rady ds. Nowej Ewangelizacji, której powierzono koordynację Roku Wiary.

Abp Fisichella zapowiedział, że Papież rozpocznie niebawem nowy cykl katechez, który będzie poświęcony wierze, a Kongregacja ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów zatwierdziła specjalny formularz mszalny o nowej ewangelizacji. Zaprezentowano też oficjalny obrazek Roku Wiary. Widnieje na nim Chrystus Pantokrator. Na odwrocie znajduje się natomiast wyznanie wiary, bowiem życzeniem Papieża jest, aby tym okresie Credo stało się codzienną modlitwą wszystkich wierzących, tak jak to miało miejsce w pierwszych wiekach chrześcijaństwa.

Rok Wiary rozpocznie się w Rzymie 11 października 2012 r. W uroczystości tej będą uczestniczyć przewodniczący wszystkich episkopatów, a także wszyscy żyjący jeszcze ojcowie soborowi, którym zdrowie pozwala na podróż do Rzymu.

Szczególne charakter mają mieć w przyszłym roku nieszpory na zakończenie tygodnia modlitw o jedność chrześcijan. Wspólne wyznanie wiary ma przypomnieć wszystkim Kościołom, że nie wolno nam rezygnować z dążenia do jedności – powiedział abp Fisichella, prezentując kalendarz najważniejszych wydarzeń Roku Wiary. Z konieczności omówił on jedynie te, w których będzie uczestniczył Papież. Będzie ich w sumie 21. Przewidziane są specjalne spotkania dla różnych kategorii wiernych: osób konsekrowanych (2 stycznia), młodzieży (24 marca), bierzmowanych (28 kwietnia), ruchów kościelnych (18 maja) czy bractw reprezentujących różne formy pobożności ludowej (5 maja).

Ogólnokościelnym wydarzeniem ma być natomiast przyszłoroczna uroczystość Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa (Boże Ciało), obchodzona zwyczajem włoskim w niedzielę, a zatem 2 czerwca. Przewiduje się jednoczesną, ogólnoswiatową adorację Najświętszego Sakramentu we wszystkich katedrach na świecie. Ogólnokościelny charakter będzie też mieć pielgrzymka seminarzystów, nowicjuszek i nowicjuszy, która dotrze do Rzymu 7 lipca. Szczególną wagę przywiązuje się do światowego spotkania katechetów z Papieżem, aby podkreślić ich rolę w przekazie wiary (29 września). Przy tej okazji przypomni się również 20-lecie Katechizmu Kościoła Katolickiego. Swój dzień w Roku Wiary będzie też miała Maryja (13 października).

Obok tego przewidziano też szereg wydarzeń innej rangi, jak wystawa o św. Piotrze w rzymskim Zamku Anioła czy specjalne katechezy w rzymskich katakumbach.

10. Pięćdziesiąty Międzynarodowy Kongres Eucharystyczny

Pod hasłem „Eucharystia: Komunia z Chrystusem oraz między nami” w dniach 10-17 czerwca br. w Dublinie odbył się 50. Międzynarodowy Kongres Eucharystyczny. Legatem papieskim był kard. Marc Ouellet, prefekt Kongregacji Biskupów. Zbiega się on z 50. Rocznicą inauguracji Soboru Watykańskiego II. W Dublinie miał miejsce podobny Kongres w dniach 21-26 czerwca 1932 r., pod hasłem „Eucharystia

i Irlandia”, a legatem papieskim był kard. Lorenzo Lauri, ówczesny Penitencjarz Większy. To czas pontyfikatu papieża Piusa XI. Natomiast delegatem z Polski był kard. August Hlond, Prymas Polski. „Statio orbis” zgromadziła wówczas na Eucharystii ok. 1,7 miliona wiernych.

Zasadniczym miejscem obrad Kongresu był kompleks „Royal Dublin Society” (RDS), które na te dni stało się „Eucharistic Village”.

Kongres był szansą, by zobaczyć, ile zostało zrealizowane z reform proponowanych przez Sobór Watykański II w temacie komunii, zarówno wewnątrz Kościoła, jak i w spotkaniu Kościoła z wszystkimi ludźmi, którzy razem z nim podążają drogami ziemskiego pielgrzymowania. Cały Kongres był wezwaniem do modlitwy i odnowy życia.

Poszczególne dni tygodnia poświęcone były następującym tematom sakramentalnym: Komunia w jednym chrzcie; Komunia w małżeństwie i rodzinie; Kapłaństwo i posługi w służbie komunii; Pojednanie w naszej komunii; Komunia w cierpieniu i chorobie; Komunia w Słowie poprzez Maryję. Generalnie każdy dzień zawierał stałe elementy: poranna modlitwa Kościoła; wykłady i dyskusje; katechezy, świadectwa i Eucharystia.

Głównym celebrazjom przewodniczyli: kard. Marc Ouellet - Eucharystia (10.06), abp Michael Jackson - Liturgia Słowa i Wody (11.06), kard. Andre Armand Vingt-Trois – Eucharystia (12.06), kard. Oscar Andres – Eucharystia (13.06), kard. Peter Turkson – Liturgia pokuty i pojednania (14.06), kard. Sean Brady – Eucharystia (14.06), patriarcha Fouad Twal – Eucharystia i namaszczenie chorych (15.06), kard. Robert Sarah – Eucharystia (16.06).

Katechezy głosili: br. Alois Loser - Taize, abp Barry Hickey - Perth, Australia, abp J. Michael Miller, CSB – Vancouver, kard. Laurent Monsengwo Pasinya – Kinshasa, abp Bashar Warda, S.Ss.R. – Erbil, abp Antonio Tagle – Manila.

Świadectwo dawali: Maria Voce – Rzym, Ruch Fokolare, Carl Anderson – Ryccerze Kolumba, Breda O'Brien – dziennikarka, Noreen Carrol – Dublin, posługa przy kościele, s. Conchita McDonnell MSHR – Dublin, przewodnicząca Konsulty Zakonów Żeńskich, Richard Moore – Dublin, fundator „Children in Crossfire”, Rose Busingye – Uganda, Meeting Point International, John Monaghan – Dublin, Stowarzyszenie św. Wincentego à Paulo.

Odbyło się ponad 150 spotkań grup dyskusyjnych wokół wybranych tematów. Specjalne miejsca były przewidziane dla młodzieży. Cały czas dostępne było ponad dwieście różnorodnych stoisk m.in. wokół problematyki religijnej, kulturalnej, tradycji irlandzkich, biur podróży, ośrodków rekolekcyjnych, szaty liturgiczne i wyposażenie kościołów.

Każdego dnia brało udział w spotkaniach ok. 25 tysięcy pielgrzymów. Do pomocy służyło ponad dwa tysiące wolontariuszy. Generalnie językiem Kongresu był język angielski. Funkcjonowało także tłumaczenie symultaniczne w zakresie trzech języków: angielski, francuski i hiszpański.

Symbolem Kongresu był „Dzwon Kongresowy”, który nawiedził wszystkie 26 diecezji (zwłaszcza parafie, szkoły, domy opieki, ulice, szpitale) oraz Rzym, Lourdes i Manchester, każdy mógł nim zadzwonić. Kongres miał także cztery ikony: Matka Boża Ucieczka i św. Jan Apostoł; Pantokrator, Prorok Elias, Zesłanie Ducha Świętego oraz czterech patronów: św. Kolumban z Bobbio, św. Maria MacKillop, bł. Małgorzata Ball i bł. Klara Badano. Te znaki nawiedziły ponad dwa tysiące parafii.

Kongres był szczególnym impulsem odnowy Kościoła w Irlandii. Mimo wielu

zranień i doświadczeń Kościół zaprezentował swoją żywotność ewangeliczną. Świadomość grzechów ludzi Kościoła przewijała się szczególnie często; czy nie za często. Wydaje się, że może w ten sposób starano się także odpowiedzieć uprzedzająco na planowane dalsze działania władz państwowych tylko wobec Kościoła. Nie dostrzega się tego problemu w innych środowiskach.

Ważnym była obecność i znaki solidarności wielu wybitnych postaci życia kościelnego, społecznego i kulturalnego świata. Kościół w całej Irlandii zaprezentował wiele pięknych dzieł przeszłości jak i realne nadzieje ku przyszłości. Pięknie ukazane zostały lokalne tradycje i zwyczaje oraz historia, zwłaszcza z ukierunkowaniem ku młodzieży.

„Statio orbis” sprawowana była na stadionie Croke Park i zgromadziła ok. 90 tys. wiernych oraz ok. 300 biskupów i ponad 3 tys. kapłanów z całego świata. Przygotowanie do Eucharystii rozpoczęło się w dwóch etapach: „Gathering” (13.00) i „Gathering Stage 2” (14.00). Uroczysta celebra pod przewodnictwem legata papieskiego kard. Marc Ouellet rozpoczęła się o godz. 15.00, a zakończyła o 17.15. Obecny był prezydent i premier. Szczególnie przejmujące było orędzie Ojca świętego Benedykta XVI. Zwłaszcza odniesienie do praktycznych konsekwencji reform zaproponowanych przez Vaticanum II. Dojmujące były słowa odnoszące się do misterium grzechów ludzi Kościoła, widzianych w kontekście sprawowanej przez nich Eucharystii oraz praktykowania sakramentu pokuty i pojednania. Całość uroczystości była transmitowana przez RTE (telewizja irlandzka), Sa and Light Television oraz EWTN, a także przez Internet.

Ojciec Święty Benedykt XVI poinformował, że 51. Międzynarodowy Kongres Eucharystyczny odbędzie się w roku 2016 w Cebu na Filipinach. To diecezja erygowana 14 sierpnia 1595 r. i podniesiona do rangi stolicy metropolitalnej 28 kwietnia 1934 r. Aktualnym arcybiskupem jest kard. Ricardo J. Vidal.

Akcenty polskie to udział delegata krajowego oraz bp. R. Karpińskiego, który czyni to już po raz ósmy. Mszę św. w St. Audeon's Church w dniu 11 czerwca br. o godz. 9.30, w języku polskim koncelebrowało 14 kapłanów, z czego większość posługuje naszym rodakom w Irlandii. Obecny był także o. prof. Wojciech Giertych OP, teolog Domu Papieskiego. Przewodniczyłem i wygłosiłem homilie. Gdy idzie o wiernych obecnych było ok 40 osób, w tym zwłaszcza rodacy z innych państw oraz z Irlandii. Po Mszy św. odbyło się na zapleczu kościoła spotkanie przy kawie, herbacie i ciastkach z wszystkimi uczestnikami. Później jeszcze spotkanie kapłańskie na tutejszej plebanii.

Duże zasługi w organizacji tej Mszy św. oraz całego spotkania ma ks. Jarosław Maszkiewicz, który od kilku lat pełni funkcję Koordynatora Duszpasterstwa Polskiego w Irlandii. Środowisko polskie i polonijne wspominało także 46. Międzynarodowy Kongres Eucharystyczny, który miał miejsce we Wrocławiu w dniach 25 maja – 1 czerwca 1997 r. pod hasłem: „Eucharystia i pokój”. Legatem papieskim był wówczas kard. Angelo Sodano, ówczesny Sekretarz Stanu.

Bp Andrzej F. Dziuba

11. Inauguracja Kongresu Kościelnego Diecezji Rzymskiej

W dniach 11, 12 i 14 czerwca 2012 r. w Bazylice św. Jana na Lateranie odbył się Kongres Kościelny Diecezji Rzymskiej. Hasło trzydniowych obrad brzmiało: „Jezus jest Panem. Wychowanie do wiary, do pójścia za Chrystusem i do dawania świadectwa”. Na rozpoczęcie papież Benedykt XVI przeprowadził „Lectio divina” na temat

sakramentu chrztu i zachęcił uczestników do refleksji nad znaczeniem tego sakramentu – „pierwszego kroku zmartwychwstania”. Oczekujemy na polski tekst tej „Lectio”.

12. Dzień Skupienia Nadzwyczajnych Szafarzy w Poznaniu

10 czerwca 2012 r. nadzwyczajni szafarze Komunii św. archidiecezji poznańskiej podczas dorocznego dnia skupienia modlili się pod przewodnictwem abp. Stanisława Gądeckiego o zdolność ukazywania braterskiej miłości i udzielania z szacunkiem Komunii św. chorym.

W wypełnionym po brzegi kościele Bożego Ciała w centrum Poznania abp Gądecki przewodniczył Mszy św., w której uczestniczyło ponad tysiąc nadzwyczajnych szafarzy Komunii św., którzy ponowili przyrzeczenie gorliwego wypełniania swych obowiązków. Do grona szafarzy zostało przyjętych 153 mężczyzn.

Metropolita poznański rozważał w homilii tajemnicę obecności Ducha Świętego w życiu Kościoła i wskazał, że ta obecność jest potrzebna wierzącym do dawania odpowiedzi na wyzwania dnia dzisiejszego, ponieważ Chrystus nie dał szczegółowych odpowiedzi na wszystkie pytania, jakie mogą się pojawić w przyszłych dziejach ludzkości.

13. Biskupi Nowej Zelandii mówią nie dla tabletu podczas liturgii

„Internetowy Dziennik Katolicki” z 10 czerwca 2012 r. informował, że Konferencja Biskupów Nowej Zelandii postanowiła, że księża tego kraju w liturgii nie powinni posługiwać się urządzeniami elektronicznymi, ale tradycyjnymi księgami. Podkreślono, że wprowadzić tablety, i-Pady i podobne urządzenia elektroniczne są bez wątpienia pożyteczne, ale w ramach liturgii ważniejsza jest „wierność księdze”.

Od czasu opublikowania nowego tłumaczenia Mszału Rzymskiego biskupi ciągle spotykali się z pytaniem, czy stosowanie urządzeń elektronicznych podczas Mszy św. oraz innych uroczystości liturgicznych jest właściwe. W odpowiedzi na te pytania biskupi kategorycznie stwierdzili, że podczas uroczystości liturgicznych księżom nie wolno stosować tabletów, czytników e-booków, ani telefonów komórkowych, lecz wyłącznie drukowane egzemplarze Mszałów i ksiąg liturgicznych.

Biskupi podkreślili „Wszystkie religie posługują się swoimi świętymi księgami w sprawowaniu rytuałów i praktyk, stanowiących sedno wiary”. Dotyczy to także Kościoła katolickiego, a Mszał Rzymski do takich ksiąg należy. Jego fizyczna obecność dowodzi, iż ma szczególne znaczenie dla naszej wiary.

14. O warsztatach liturgiczno-muzycznych diecezji łomżyńskiej

Młodzież diecezji łomżyńskiej angażuje się w formację liturgiczno-muzyczną. Jej zadaniem jest ubogacenie własnego warsztatu młodych animatorów liturgii oraz podniesienie poziomu celebracji liturgicznych we wspólnotach parafialnych. W tym celu, już po raz dwunasty, zorganizowane zostały Diecezjalne Warsztaty Liturgiczno-Muzyczne pod hasłem „Poznać prawdę, a prawda was wyzwoli” (J 8, 32). Po raz pierwszy, oprócz zajęć warsztatowych, będą one miały charakter rekolekcji zamkniętych. W programie były formacja duchowa muzyków liturgicznych, czerpanie ze skarbcza tradycji oraz poznawanie współczesnej muzyki liturgicznej, doskonalenie warsztatu muzyczno-wokalnego, integracja formacji muzycznych i śpiewaczych, spotkania w grupach dzielenia i z ciekawymi ludźmi oraz wyprawy w góry.

Warsztaty odbyły się na Podhalu w Małym Cichym w dniach od 1 do 10 lipca br. Prowadzone były przez znanych kompozytorów muzyki chrześcijańskiej Pawła Bębenka i Huberta Kowalskiego.

15. Pierwszy Krajowy Kongres Eucharystyczny Kościoła Rzymskokatolickiego na Ukrainie (26 maja - 3 czerwca 2012 r.)

W dniach od 26 maja do 3 czerwca 2012 r. wyznawcy Kościoła Łacińskiego na Ukrainie przeżywali swój I Kongres Eucharystyczny o zasięgu ogólnokrajowym. Uwzględniając historyczną przeszłość tamtejszego Kościoła, przeprowadzony kongres stał się niewątpliwie wyjątkowym doświadczeniem dla tamtejszej wspólnoty eklezjalnej.

Jeszcze na początku lipca 2011 r. rzymskokatolicki Episkopat Ukrainy w okolicznościowym liście pasterskim zapowiedział organizację kongresu jako szczególnej formy kultu eucharystycznego (zob. *Rytuał eucharystyczny*, 85). Aby jak najwięcej wiernych było zaangażowanych w kongresowe wydarzenia, postanowiono też poddać modyfikacji i adaptacji lokalnej powszechne pojmowanie kongresu eucharystycznego jako modlitewnej *statio*. Jeśli w tradycyjnym rozumieniu, kongres jest to zgromadzenie duchowieństwa i wiernych w jednym uprzednio wybranym miejscu, aby na przestrzeni jedynie kilku dni wspólnie oddać cześć eucharystycznemu Panu, to w przypadku kongresu na Ukrainie, owa *statio* została niejako rozczłonkowana: na stolicę kraju, na ośrodek parafialny, siedzibę biskupa diecezjalnego, wreszcie na stolicę metropolii. Ustalony sposób przebiegu kongresu posiadał swoje głębokie uzasadnienie pastoralne, a jednocześnie uwzględniał specyfikę istnienia i funkcjonowania Kościoła na Ukrainie oraz jego rozległość geograficzną.

Zgodnie z postanowieniem Konferencji Łacińskich Biskupów Ukrainy, na motto kongresu wybrano słowa z listu do Hebrajczyków: „Jezus Chrystus, wczoraj i dziś, ten sam także na wieki” (13,8). Kongresowe hasło „stanowi nawiązanie do historycznych przeżyć, a równocześnie zwraca uwagę na „zbawcze dziś” oraz ukierunkowuje na przyszłość” (list pasterski Episkopatu z 4 lipca 2011 r.). W tym względzie odwołano się również do adhortacji *Sacramentum caritatis* Ojca św. Benedykta XVI, wskazującej m.in. na ewangelizacyjny wymiar sakramentu Eucharystii (zob. nr 86). Zgodnie z zasadniczym przesłaniem kongresu skomponowano także kongresowy hymn oraz ułożono stosowną modlitwę.

Zewnętrznym znakiem kongresu było okolicznościowe logo, przedstawiające na tle terytorium Ukrainy Chrystusa-Pana dziejów (por. 1Tm 2, 5), obarczonego krzyżem. Jezus „idzie przez wieki, krwią znaczy drogę”, pociągając za sobą miliony „z każdego narodu i wszystkich pokoleń, ludów i języków” (Ap 7, 9), krzepi ich eucharystycznymi Darami (zob. Mt 11, 28), aż osiągną cel swojej wiary – „zbawienie dusz” (1 P 1, 9).

Czas przygotowania do kongresu objął siedem miesięcy wspólnotowej modlitwy i refleksji nad tematyką Eucharystii w relacji do pozostałych sakramentów. Ludzkiemu wysiłkowi na rzecz kongresu towarzyszyła także wydłużona adoracja *Sanctissimum* oraz składane duchowe ofiary i dobrowolne zobowiązania modlitewno-ascetyczne. Oprócz tego, w parafiach całego kraju przeprowadzono dobrowolną akcję krwiodawstwa na rzecz potrzebujących.

Inauguracja kongresu eucharystycznego odbyła się 26 maja (sobota) w Kijowie,

w katedrze św. Aleksandra, o godz. 11⁰⁰. W godzinę rozpoczęcia kongresowego święta we wszystkich rzymskokatolickich kościołach Ukrainy zabrzmiały dzwony. Uroczystej liturgii eucharystycznej (w j. łańskim) z udziałem rzymskokatolickiego Episkopatu Ukrainy, zaproszonych gości oraz delegacji diecezjalnych przewodniczył abp Thomas Gullickson, nuncjusz apostolski na Ukrainie. Homilię wygłosił bp Marcejan Trofimiak z Łucka. Po zakończonej liturgii mszalnej miała miejsce krótka wspólna adoracja Najświętszego Sakramentu.

Popołudniu, o godz. 15⁰⁰, uczestnicy porannej inauguracji kongresu ponownie zgromadzili się w stołecznej katedrze, aby tym razem wysłuchać trzech referatów, przybliżających kongresowe motto w ujęciu dogmatycznym, liturgiczno-teologicznym oraz pastoralnym. Wprowadzenia do naukowej sesji kongresu dokonał bp Stanisław Szyrokoradiuk, biskup pomocniczy diecezji kijowsko-żytomierskiej.

Jako pierwszy spośród prelegentów swój referat przedłożył ks. dr Jan Szczych, wykładowca liturgiki w WSD we Lwowie i Tarnowie. Ponieważ jego zadaniem było przybliżyć kongresowe motto w ujęciu liturgiczno-teologicznym, dlatego przewodnim tematem referatu było ukazanie Chrystusa jako Najwyższego Kapłana: *Christus Sacerdos in aeternum*. Prelegent odwołał się wprawdzie do pierwotnego stanu szczęścia pierwszych ludzi, zanim zostali poddani złowieszczej próbie wierności Stwórcy. Następnie, na kanwie historii zbawienia oraz w perspektywie funkcjonowania instytucji starotestamentalnego kapłaństwa, przybliżył tajemnicę Wcielenia Bożego Syna, dzięki której ludzkość otrzymała skutecznego Pośrednika między Bogiem a ludźmi oraz Arcykapłana „dóbr przyszłych” (Hbr 9, 11). W konkluzji ks. Szczych stwierdził, że dzięki Chrystusowi oraz trwającemu w Kościele Jego Misterium Paschalnemu ludzie wierzący są już „współobywatelami świętych i domownikami Boga” (por. Ef 2, 19).

Kolejny referat wygłosił abp Piotr Malczuk, biskup diecezjalny kijowsko-żytomierski. Jego wystąpienie dotyczyło osoby Jezusa Chrystusa jako jedynego Zbawiciela świata oraz „Pana szabatu” (zob. Łk 6, 5). Kijowski hierarcha tłumaczył, na czym polegają obchody świątecznego dnia chrześcijan, jak też przywołał naukę Kościoła w tym względzie, m.in. że „w niedzielę oraz w inne dni świąteczne nakazane, wierni są zobowiązani uczestniczyć we Mszy świętej” (KPK, kan. 1247). „Ci, którzy dobrowolnie zaniedbują ten obowiązek, popełniają grzech ciężki” (KKK 2181).

Trzecie i ostatnie wystąpienie dotyczyło kwestii pastoralnych, zogniskowanych wokół problematyki istnienia i funkcjonowania Kościoła Rzymskokatolickiego w wielowyznaniowym i wielokulturowym społeczeństwie Ukrainy. Przedłożenia powyższej tematyki dokonał najstarszy sakrą rzymskokatolicki hierarcha na Ukrainie bp Marcejan Trofimiak, biskup diecezjalny łucki, a zarazem przewodniczący komitetu organizacyjnego kongresu. Prelegent poruszył sprawę relacji Chrystusa względem Kościoła, stwierdzając, że to jedynie w Kościele i poprzez Kościół jest nadal realizowany boski plan zbawienia. Odwołując się do historii Kościoła w latach reżimu sowieckiego, hierarcha przypominał mężną postawę wiary łańskich katolików, wyszczególniając zwłaszcza osoby bohaterskich duchownych, w ich konsekwentnym trwaniu przy Bogu i Kościele.

W dalszej części sesji głos zabrali przedstawiciele duchowieństwa oraz osób konsekrowanych. Swoje przemyślenia przedstawił także bp Marian Buczek z Charkowa. Na zakończenie przemówił abp Mieczysław Mokrzycki ze Lwowa, przewodniczący łańskiego Episkopatu Ukrainy, który ze swej strony podziękował wszystkim za udział w naukowej części kongresu, zaznaczając jednocześnie, że ponadczasowym

przesłaniem rozpoczętego kongresu pozostaje osoba Jezusa Chrystusa, Zbawiciela, Najwyższego Kapłana oraz skutecznego Pośrednika u Boga.

Po inauguracyjnej celebracji w kijowskiej katedrze wydarzenia kongresowe przeniosły się na poziom parafialny, gdzie począwszy od niedzieli Zesłania Duch Świętego, duchowni realizowali w lokalnych wspólnotach uprzednio przygotowane *Pomoc liturgiczno-homiletyczne*. W parafiach kongres był przeżywany na sposób 40-godzinnego nabożeństwa adoracyjnego, przy obficie zastawionym stole Słowa Bożego (jednakowe kazania w całym kraju; w ciągu jednego dnia zróżnicowane co do treści), z możliwością indywidualnej modlitwy wobec *Sanctissimum*, połączonej w porze wieczornej ze wspólnymi nieszporama. Każdy dzień Kongresu posiadał liturgiczną rangę *święta*.

W poszczególnych diecezjach oprócz kongresowej *statio* parafialnej miały miejsce również *stationes* sanktuaryjne, dekanalne bądź regionalne, w których wzięli udział duchowni i wierni danego okręgu bądź dekanatu.

Zwieńczenie kongresu na etapie diecezjalnym nastąpiło w sobotę 2 czerwca, w stolicach diecezji, podczas uroczystej celebracji eucharystycznej, która miała swoje dopełnienie w uroczystej procesji teoforycznej. Ogólnokrajowego zakończenia kongresu dokonano już we Lwowie, 3 czerwca, o godz. 11⁰⁰, pod przewodnictwem legata papieskiego kard. Angelo Comastri, z udziałem łacińskiego Episkopatu Ukrainy, biskupów greckokatolickich, hierarchów z krajów sąsiednich, w tym z Polski, oraz delegacji duchowieństwa i wiernych z całej Ukrainy. Ponadto, w liturgii wzięli udział prawie wszyscy kapłani pracujący w archidiecezji lwowskiej. Po podniosłej celebracji Mszy św. (po łacinie) w jednym z miejskich parków, liczni uczestnicy uroczystości przeszli w solennej procesji eucharystycznej ulicami Lwowa, by przy archikatedrze otrzymać błogosławieństwo Najświętszym Sakramentem, kończące ogólnokrajowe święto Eucharystii.

Zgodnie z zamiarem łacińskich biskupów Ukrainy, I Kongres Eucharystyczny na Ukrainie miał stanowić wyjątkową sposobność dla wszystkich wyznawców Kościoła łacińskiego, aby w duchowym zespoleńiu trwającym kilka dni wyrazili dziękczynienie za odradzające się życie religijne i praktykowanie katolickiego kultu; wzbudzili w sobie głębsze zjednoczenie z Jezusem eucharystycznym poprzez bardziej świadomy udział w niedzielnej Eucharystii; uświadomili sobie sens i celowość Mszy św. w dni powszednie; wynagrodzili za zniewagi, profanacje i obojętność względem Jezusa eucharystycznego; swoją postawą wiary, wobec indyferentyzmu religijnego i propagowania zasad neopogańskich, wskazywali na Chrystusa jako prawdziwego Zbawiciela świata. Poprzez kongresowe doświadczenie wiary i modlitwy w Chrystusa, wierni mieli obudzić w sobie tzw. *stupor eucharisticus*, czyli ponownie zachwycić się tajemnicą zbawiającego Pana w sakramencie Eucharystii.

Z pewnością, owoce kongresu posiadają swój duchowy wymiar, znany jedynie Opatrzności, niemniej jednak jego zewnętrzne obrzędy i ewangeliczne przesłanie stanowią nowe, konkretne, wymierne i wewnętrznie scalające doświadczenie Kościoła na Ukrainie. Bez wątpienia też, kulturalna i ewangelizacyjna strona odbytego kongresu, posiadając wyraźne znaczenie przyszłościowe, widzialnie umocniła wiarę jego uczestników w Chrystusa, żyjącego w sakramencie Ołtarza.

Ks. Jan Szczych

16. Liturgiczne nowości wydawnicze

Książki związane z liturgią

Wykaz odpustów. Normy i nadania (Wydanie wzorcowe według łacińskiego wydania 4 bis z 2004 r.), Księgarnia św. Jacka, Katowice 2012, ISBN 978-83-7030-260-3.

Bp Zbigniew Kiernikowski, *Bliżej liturgii, czyli o czym każdy wierzący wiedzieć powinien*, Wydawnictwo Diecezji Siedleckiej UNITAS, Siedlce 2012, ISBN 978-83-61071-26-6.

Katechizm służby liturgicznej, red ks. Tomasz Bać, Wojciech Kosmowski, wyd. trzecie, Wydawnictwo Emanuel, Katowice 2012, ISBN 978-83-86704-83-5.

Posługiwanie w liturgii. Wokół „Dyrektorium duszpasterstwa służby liturgicznej”, red. ks. Stanisław Araszczuk, Papieski Wydział Teologiczny we Wrocławiu, Wrocław 2012, ISBN 978-83-7454-207-4.

Ks. Czesław Krakowiak, *Sakrament bierzmowania w reformie liturgii II Soboru Watykańskiego*, Wydawnictwo: Towarzystwo Naukowe KUL, Lublin 2012, ISBN 978-83-7306-556-7.

Święta i Boska liturgia Błogosławionego Ojca naszego Germana, Biskupa Paryskiego. Zwana też Gallikańską Liturgią Świętą, red. Andrzej Sarwa, Wydawnictwo Armoryka, Sandomierz 2012, ISBN 978-83-62661-50-3.

Verso la Pasqua: vespri dei venerdì di Quaresima secondo il rito ambrosiano: liturgie della Parola con i testi della passione, red. Norberto Valli, Centro Ambrosiano, Milano 2012, ISBN 978-88-8025-802-5.

Maurizio Barba, *Nella speranza della beata risurrezione: la nuova edizione del Rito delle esequie per la Chiesa italiana*, Libreria Editrice Vaticana, Città del Vaticano 2012, ISBN 978-88-2098-707-7.

Orlando Barbaro, *Gocce di liturgia. I santi segni*, Marcianum Press, Venezia 2012, ISBN 978-88-6512-079-8.

José Manuel Bernal, *La Pascua en la tradición y en sus fuentes*, CPL, Barcelona 2012, ISBN 978-84-9805-540-5.

Rito delle Esequie, edizione 2, Libreria Editrice Vaticana, Città del Vaticano 2012, ISBN 978-88-2091-614-5.

Angelo Cecchinato, *La preghiera della Chiesa, meditata, predicata, testimoniata: commento liturgico-pastorale alle Collette feriali del Messale Romano : Quaresima-Triduo-Pasqua*, Edizioni Messaggero, Padova 2012, ISBN 978-88-2503-115-7.

Bruno Cescon, *La liturgia nel postmoderno*, Libreria Editrice Vaticana, Città del Vaticano 2012, ISBN 978-88-2098-742-8.

González Jesús Fernández, *Vivir de la eucaristía: las celebraciones dominicales en ausencia de presbítero. Materiales catequéticos, experiencias, testimonios, subsidios litúrgicos, guión de las celebraciones*, PPC, Madrid 2012, ISBN 978-84-2882-415-6.

Juan Damián Gandía Barber, *La Cuaresma, camino de renovación y salvación*.

Hermenéutica catecumenal de las lecturas veterotestamentarias de los domingos de cuaresma, Editorial Laborum, Murcia 2012, ISBN 978-84-9260-239-1.

Ks. Waldemar Jan Pałęcki MSF, *Śłużba Boża kamedulów polskich. Tradycje życia pustelniczego w świetle potrydenckiej liturgii rzymskiej (1605-1963)*, Katolicki Uniwersytet Lubelski, Lublin 2012, ISBN 978-83-7702-380-8.

A świątyni w nim nie dojrzałem... Liturgia i eschatologia, (Seria: Modlitwa Kościoła 14), Red. Porosło Krzysztof (dk.), Wydawnictwo Benedyktynów, Tyniec 2012, ISBN 978-83-7354-427-7.

Giorgio Mocchi SDB, *Tarcisio. Martire dell'Eucaristia e patrono dei Ministranti*, Libreria Editrice Vaticana, Citta del Vaticano 2012, ISBN 978-88-209-8815-9.

Mensis Eucharisticus (Eucharystyczny miesiąc), red. tekstu łacińskiego ks. Giuseppe Santoro, kard. Giovanni Coppa, Bernardinum, Pelplin 2012, ISBN 978-83-7823-073-1.

Ks. Dariusz Kwiatkowski, *Święty Józef – Patron Kościoła naszych czasów. Waloryzacja kultu św. Józefa w Diecezji Kaliskiej w świetle soborowego i posoborowego nauczania Kościoła*, Wydawnictwo WT UAM (Seria: Studia i Materiały. Vol. 138), Poznań 2011, ISBN 978-83-61884-31-6.

Reinhard Rampold und Helmut Stampfer, *Leben vom Zentrum - Neue liturgische Orte in den Kirchen Tirols. Festschrift für Altbischof Dr. Reinhold Stecher anlässlich seines 90. Geburtstages*, Universitätsparochie St. Clemens Innsbruck, Innsbruck 2011, ISBN 978-3-200-02460-1.

Angelika Büchse / Herbert Fendrich / Philipp Reichling / Walter Zahner, *Kirchen – Nutzung und Umnutzung. Kulturgeschichtliche, theologische und praktische Reflexionen zur Umnutzung von Kirchen*, Aschendorf Verlag Münster 2012, ISBN 978-3-402-12939-5.

Tinatin Chronz, *Die Feier des Heiligen Öles nach Jerusalemer Ordnung. Mit dem Text des slavischen Codex Hilferding 21 der Russischen Nationalbibliothek in Sankt Petersburg sowie georgischen Übersetzungen palästinischer u. konstantinopolitanischer Quellen* *Jerusalem Theologisches Forum*, Band 18, Aschendorf Verlag, Münster 2012, ISBN 978-3-402-11020-1.

L'unzione degli infermi e il viatico, San Paolo Edizioni, Roma 2012, ISBN 978-88-2157-528-0.

Giuseppe Turani, *Celebrare L'Eucarestia. Luoghi, protagonisti, momenti della celebrazione*, San Paolo Edizioni, Roma 2012, ISBN 978-88-2157-543-3.

Ferdinando Dell'Oro – Gionata Brusa, *Un compendio del «martyrologium adonis» proveniente dall'Abbazia di Novalesa (Torino, Biblioteca Reale, cod. Varia 143)*, CLV, Roma 2012.

Aa.Vv., *L'omelia. Atti della XXXVIII Settimana di Studio dell'Associazione Professori di Liturgia (Capaccio, 30 agosto - 3 settembre 2010)*, CLV, Roma 2012.

Juan Rego, *El bosque simbólico. Itinerarios para una reflexión sobre la acción sacramental*, CLV, Roma 2012.